

Turun kaupungin kärkihankkeet

2021 - 2025

Valtuustokauden 2021–2025 kärkihankkeet

- Turulla oli 31.5.2025 päättyneellä valtuustokaudella viisi kärkihanketta: Keskustan kehittäminen, Kulttuurin kärkihanke, Osaamisen kärkihanke, Turun Tiedepuisto ja Yhteisöllinen Turku.
- Näistä Keskustan kehittäminen ja Turun Tiedepuisto olivat käynnissä jo edellisellä valtuustokaudella.
- Tässä yhteenvedossa esitellään lyhyesti kärkihankkeiden keskeiset tavoitteet ja esimerkkejä hankekauden aikana tehdyistä toimenpiteistä, joista monet toteutettiin useamman hankkeen yhteistyönä.
- Tarkemmat tiedot löytyvät kunkin hankkeen omilta verkkosivuilta, jotka on listattu yhteenvedon lopussa.

Keskustan kehittäminen

2016 - 2025

Kuva: Rami Saarikorpi

Tausta ja tavoitteet

- Ohjaava julkaisu: [Keskustavisio](#)
- Keskustan kehittämistyötä ohjasivat tavoitteet, joiden mukaan keskustan tulee olla 1) saavutettava ja helposti kuljettava, 2) kaupallisesti elinvoimainen sekä 3) viihtyisä ja eläväinen kohtaamispaikka.
- Keskustan kärkihanke koostui neljästä alueellisesti rajautuneesta toimenpidekokonaisuudesta: ydinkeskusta, Merellinen Turku, Vanhakaupunki ja Aninkainen.
- Lisäksi hankkeessa oli kolme läpileikkaavaa kehittämiskokonaisuutta:
 - Liikenne ja liikkuminen keskustassa
 - Keskustavalaistus ja Valon polku
 - Sytytä Turku -kehittämiskilpailu

Järjestetyt kilpailut ja laaditut kehittämissuunnitelmat

- Keskustan kehittämiskilpailu Sytytä Turku
- Linnanniemen kv. ideakilpailu sekä alueen kehittämisohjelma ja viitesuunnitelma
- Linnanniemen taideohjelma ja Kukoistava kulttuuriranta -konsepti
- Itäisen Rantakadun yleissuunnitelma ja hankesuunnitelma
- Aurajoen ja Vanhankaupungin opastamisen yleissuunnitelmat
- Kauppahallin korttelin kehittämissuunnitelma
- Aninkaisten alueen kokonaiskonsepti
- Aninkaisten konserttitalon ja Turun ammatti-instituutin tontinluovutuskilpailu
- Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämissuunnitelma
- Vanhankaupungin kohderyhmälähtöisen kehittämisen etenemissuunnitelma

Toteutettuja toimenpiteitä

- Valon polku -valotaidetapahtumat
- Uuden Kauppatorin tapahtumat ja palvelut sekä ydinkeskustan vartiointi
- Kauppahallin tapahtumallisuuden ja markkinoinnin vahvistaminen
- Kristiinankadun kesäkatu ja Tapahtumamatot
- Keskustan elinvoimamittaukset ja -seurannat
- Uudet kaupunkiopasteet keskustakohteisiin
- Vanhankaupungin usean toimijan yhteishankkeet: Taiteen talo, Kirkkopuiston Terassi, Vanhankaupungin juhla sekä lasten tapahtumat
- Moniammatillinen Aurajoen työryhmä
- Kaupunki kohtaa yrittäjän -konsepti ja -toiminta
- Linnanniemen tulevaa taidekaupunginosaa pohjustavat teokset
- Liikkumisen kokeilut ja uudet palvelut mm. linja-autoasemalla

Kulttuurin kärkihanke

2021 - 2025

Kuva: Heli Koskinen

Tausta ja tavoitteet

- Ohjaava julkaisu: [Kulttuurilupaus – Taiteen ja kulttuurin aika!](#)
- Kulttuurin kärkihanke asetettiin edistämään taiteen ja kulttuurin toimintaedellytyksiä sekä tukemaan kaupunkilaisten hyvinvointia ja alueen elinvoimaa kulttuurilla ja taiteella.
- Kärkihanketta on toteutettu kolmessa projektissa: 1) Kulttuurista hyvinvointia, 2) Kulttuurista työtä ja 3) Kulttuurista elinvoimaa.
- Kulttuuria on kehitetty laaja-alaisessa poikkihallinnollisessa yhteistyössä muiden kärkihankkeiden, palvelukokonaisuuksien, taide- ja kulttuuritoimijoiden, kolmannen sektorin sekä verkostojen kanssa.

Toteutettuja toimenpiteitä

- Kulttuurihyvinvointi-tuotteiden kehittäminen
- Kulttuurin kutsuvieras -toimintamalli
- Kulttuuria 2. asteella -pilotti
- Kamera kiertää -interaktiiviset lähetykset palvelutaloissa
- Hyvinvointikokonaisuus Työpisteelle
- Saavutettavuuden edistäminen
- Yhdyspintatyö Varhan kanssa
- Verkostoitumistilaisuudet ja alojen törmäyttäminen
- Uudet kumppanuudet
- Vahvistunut yhteistyö kaupunkiympäristön kanssa
- Kulttuurin ja kiertotalouden yhteistyö (CCC-hanke)

Rajattomat rakenteet

Onnelliset turkulaiset

Toteutettuja toimenpiteitä

- Koulutuskokonaisuudet
- Turun seudun kulttuurikummit
- Kulttuuripankki
- Korkeakoulujen välinen ristiinopiskelumalli
- Taide- ja ohjelmahaut, taiteilijoiden työn näkyvyyden edistäminen
- Taiteilijakokeilut
- Kulttuurin välitilat
- Työpajatilojen avaaminen kulttuurin harrastuskäyttöön
- Purkukohteen yhteisötaideprojekti Aikamatka 20360
- Linnanniemen taideohjelma keskustan kärkihankkeen kanssa
- Kulttuuri aluekehityshankkeissa: kulttuurirannan kehittämistyö

**Taide ja
kulttuuri
työnä**

**Uudistuvat
ja luovat
kohtaamisen
tilat**

Toteutettuja toimenpiteitä

- Pop-up-ohjelmahaku -toimintamalli
- Taidetta ja kulttuuria uusiin ja yllättäviin paikkoihin
- Taidetta ja kulttuuria asuinalueille; esim. Kirjastoautokiertue-toimintamalli, määräaikaisten taideteokset asuinalueilla, kulttuuria ja taidetta alueolohuoneisiin
- Uusien tilaratkaisujen mahdollistama kulttuuritarjonta

**Kutsuva ja
kutkutteleva
kulttuuri-
tarjonta**

Kuva: Sade Lahti

Osaamisen kärkihanke

2021 - 2025

Kuva: Markku Liukkonen

Tausta ja tavoitteet

- Ohjaava julkaisu: [Turun osaamisen visio](#)
- Osaamisen kärkihankkeella haluttiin vahvistaa Turun ja turkulaisten osaamista, houkutella uusia osaajia Turkuun sekä kehittää kaupungin kykyä vastata tulevaisuuden osaamistarpeisiin.
- Tavoitteet:
 - Uusien innovaatio- ja osaamiskokonaisuuksien vahvistaminen.
 - Turun elinvoiman vahvistaminen sekä työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen.
 - Jatkuvan oppimisen kehittäminen ja osaamispotentiaalin vahvistaminen.

Toteutettuja toimenpiteitä

Uusien innovaatio- ja osaamiskokonaisuuksien vahvistaminen

- Kampusyhteistyö: Teknologia-, Terveys- ja Kulttuurikampukset.
- Osaamiskeskittymät: TK- ja innovaatorahoitukset, rajapintoina elinkeinoelämä ja korkeakoulut.
- Ristiinopiskelumalli yhteistyössä Kulttuurikampuksen ja Kulttuurin kärkihankkeen kanssa.
- Osallistuminen STEAM Turun ohjausryhmään ja palvelumuotoiluprosessiin.
- Turun innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen toteuttaminen.

Elinvoiman vahvistaminen sekä työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen

- Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistäminen.
- Yhteistyö Business Turun kanssa Turun elinkeinoelämän kasvun ja elinvoiman parantamiseksi.
- Vahvistettu Triple Helix –toimintaa.
- Työllisyyspalvelu-uudistus: työllisyysalueen ja koulutuksenjärjestäjien yhteistyö ja yhteissuunnittelu koulutus- ja osaamistason nostamiseksi.
- Vihreän siirtymän osaajatarveselvitys ja yhtymäpinnat yrityksiin ja oppilaitoksiin.

Jatkuvan oppimisen kehittäminen ja osaamispotentiaalin vahvistaminen

- JOY – Jatkuvan oppimisen alueellinen yhteistyö ja JOE – Jatkuvan oppimisen ekosysteemi (jatkuu 2026 saakka).
- Maan parhaan oppimispolun strategisen kehittämisohjelman materiaali kerätty laajalla kyselyllä. Analysoinnin tuloksena suositukset.
- Toimenpiteet aikuisten osaamistason nostamiseksi.
- Avattu segregaatiota ilmiönä, sekä esitetty toimenpiteitä jarruttamiseksi.

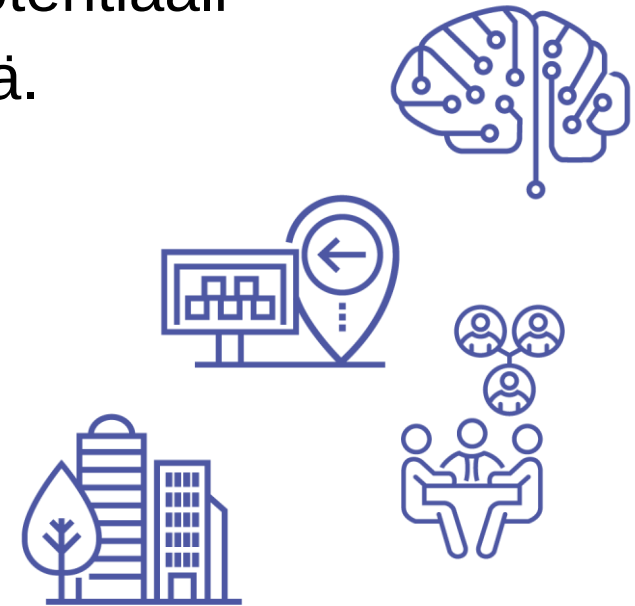
Turun Tiedepuisto

2016 - 2025

Tausta ja tavoitteet

- Ohjaava julkaisu: Turun Tiedepuiston visio [Masterplan 2050](#) (2017) ja sen päivitetty versio [Turun Tiedepuiston visio](#) (2024)
- Tavoitteena on saada Tiedepuiston poikkeuksellisen sijainnin ja monipuolisen osaamiskeskittymän luoma kasvupotentiaali hyödyttämään kokonaisvaltaista kaupunkikehitystä.
- Kehittämisen painopisteet – Tiedepuiston DNA:
 - Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä
 - Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus
 - 24/7/365 elävä kohtaamisten keidas
 - Kestävästi kasvava kaupunginosa

Toteutettuja toimenpiteitä

- Turun Teknologia ja Tiedepuisto Oy:n perustaminen Tiedepuiston kehittämiseksi
- Alueen ydintoimijaverkoston aktivointi ja erilaiset vuorovaikutus- ja infotilaisuudet
- Tiedepuiston verkkosivuston uusiminen ja toimijoiden yhteisen tarinan luominen
- Opiskelijakilpailut, selvitykset ja tutkimushankkeet
- Asemakaava- ja investointiohjelmien ohjelmointi
- Kupittaa kansihankkeen kilpailutuksen valmistelu yhteistyössä hankkeen osapuolten kanssa, mm. Taito-kampuksen tilatarveselvitys
- Hankintakilpailutuksen perusteella käynnistetty allianssimuotoinen Kupittaa kärjen kumppanuushanke ja kaavoitustyön tukeminen
- Tiedepuiston kiertotalouden tiekartta ja sen toimeenpanona mm. kiertotalousfoorumit, kiertotalouden teemaryhmät ja webinaarisarja

Yhteisöllinen Turku

2021 - 2025

Kuva: Heikki Räisänen

Tausta ja tavoitteet

- Yhteisöllisen Turun päätavoitteena oli parantaa turkulaisten hyvinvointia ja edistää asuinalueiden tasapainoista kehitystä.
- Monialaista kärkihanketta ohjasivat mm. kaupunkitasoinen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toimintamalli, liikuntapalveluiden laajat kyselyselvitykset ja hankkeen aikana laadittu [Turun lähiövisio](#).
- Kärkihanke jakautui kolmeen osa-alueeseen, joissa kaikissa oli keskeistä tiivis yhteistyö sidosryhmien ja etenkin asukkaiden kanssa:
 - Hyvän mielen Turku
 - Liikkuva Turku
 - Uudistuvat lähiöt

Toteutettuja toimenpiteitä

Hyvän mielen Turku

- Lasten ja nuorten häiriökäyttäytymiseen puuttuminen (Tilannehuone-yhteistyö ja Turvallinen toinen aste -hanke) sekä yhtenäisen mallin luominen koulunuorisotyölle
- Alueolohuonetoiminnan käynnistäminen ja laajentaminen
- Yksinäisyyttä ehkäisevä Tykkää turkulaisesta! –toiminta
- Mielen hyvinvoinnin koulutukset ja tapahtumat sekä hyvinvoinnin toimintamalli työllisyyspalveluiden asiakkaille
- Ehkäisevän päihdetyön koulutukset ja pilotit sekä uusi päihdekasvatuksen malli peruskoulun 5.–9-luokkalaisille

Toteutettuja toimenpiteitä

Liikkuva Turku

- Lasten ja nuorten liikuntapalveluiden kehittäminen mm. maksuttomalla loma-ajan toiminnalla ja uusilla suorituspaineettomilla harrasteryhmillä
- Työikäisten liikuntapalveluiden kehittäminen mm. ryhmämuotoisella liikuntaneuvonnalla sekä uudella omatoimisen liikunnan ja seurojen ohjatun liikunnan yhdistävällä Kausituote plus –palvelulla.
- Ikääntyneiden liikuntapalveluiden kehittäminen mm. VoiTas-tehoryhmissä, yksityisten kuntokeskusten kanssa tehtävällä yhteistyöllä sekä uusilla Liiku lähellä – ja Vertaisviestijä-toimintamalleilla, joilla liikuntapalvelut tuodaan lähelle ja tavoitetaan uusia liikkujia.

Toteutettuja toimenpiteitä

Uudistuvien lähiöiden Turku

- Lähiövision laatiminen
- Turun asuinalueiden eriytymisen selvitys
- Positiivisen alueviestinnän kampanja
- Palvelumuotoiluprosessin suunnitelma yhteiskäyttötilojen saatavuuden parantamiseksi
- Käynnistetty myös segregaaation ehkäisemisen toimintamallin kehittäminen yhdessä integraation johtoryhmän kanssa sekä suunnitelman Varissuon palveluverkon kehittämisestä.

Lisätiedot ja hankeraportit turku.fi-sivustolla

[Keskustan kehittäminen](#)

[Kulttuurin kärkihanke](#)

[Osaamisen kärkihanke](#)

[Turun Tiedepuisto](#)

[Yhteisöllinen Turku](#)

Päättäneiden hankkeiden sivuja ei enää päivitetä uusilla tiedoilla.

**Turun Tiedepuiston ajankohtaiset tiedot julkaistaan itsenäisellä
sivustolla turuntiedepuisto.fi.**

Nyt,
ikuisesti,
Turku.

Kuva: Jussi Virkkumaa